

KOMMUNER MOT BROTT

BETÄNKANDE AV UTREDNINGEN OM KOMMUNERNAS BROTTSFÖREBYGGANDE ANSVAR (SOU 2021:49)

(Justitiedepartementets diarienummer Ju2021/02425)

Länsstyrelsen i Kronobergs län har valt att yttra sig över betänkandet SOU 2021:49, *Kommuner mot brott*. Detta yttrande avser dock endast vissa delar av betänkandet, delar som länsstyrelsen menar är särskilt viktiga att lyfta upp för ett framtida hållbart samhälle.

ÖVERGRIPANDE SYNPKUNKTER

Länsstyrelsen i Kronobergs län är i huvudsak positiv till betänkandets förslag. Förslaget lyfter fram viktiga aspekter såsom framtagandet av lägesbilder, analyser och åtgärdsplaner. Ett arbete som förvisso pågår i de flesta av länets kommuner idag, men där tiden att analysera (och reflektera) behöver konkurrera med flera andra sakområden. Att bedriva ett kunskapsbaserat arbete och göra faktabaserade analyser kommer inte bara att gynna de enskilda kommunerna utan också ge väsentlig kunskap att föra upp på ett regionalt och nationellt plan. Länsstyrelsen i Kronobergs län menar dock att utredningens förslag måste utgå från att skapa ett mer jämlikt brottsförebyggande arbete i landet genom att beakta mindre kommuners förutsättningar enligt resonemang nedan.

11.3.5 SAMORNINGSFUNKTION

Länsstyrelsen i Kronobergs län anser att en kommuns brottsförebyggande uppdrag kräver en samordnare på minst 50 procent av en heltid. Det föreslagna uppdraget handlar om att kunna genomföra de lagstadgade krav som utredningen ställer på kommunens brottsförebyggande arbete, såväl som att kunna ha utrymme att ta emot och samordna det stöd som bland annat Brottsförebyggande rådet och Länsstyrelsen erbjuder. Detta gäller både vid tillfällen där flera kommuner samverkar kring en tjänst eller i de fall brottsförebyggande frågor integreras med andra sakområden. Det behöver finnas ett tidsmässigt utrymme för kartläggningar och deltagande i nätverk, samt för kompetenshöjande insatser.

Länsstyrelsen kan här också dra paralleller till det uppdrag som myndigheten under lång tid har haft gällande ANDT-samordning, där erfarenheter från länets kommuner visar på att omfattningen av det förebyggande arbetet följer ett tydligt mönster baserat på kommunens befolkningsstorlek, med ökad mängd förebyggande arbete ju större befolkning kommunen har. De småkommuner som anses bedriva ett särskilt framgångsrikt förebyggande arbete kännetecknas av att ha ett både samlat och långsiktigt arbete, vilket kräver en definierad lägstanivå av resurser.

12.2.2 OPERATIVT STÖD

Länsstyrelsen i Kronobergs län anser att det behövs en definition av vad som ryms inom begreppet operativt stöd. Begreppet återkommer även under 15.5.2 och beskriver åtgärder som behöver anpassas efter enskilda kommuners behov och förutsättningar. Beskrivningen av begreppet är otydlig och det är viktigt att klargöra vad kommunerna kan förvänta sig för stöd från

Länsstyrelserna. Länsstyrelsen i Kronobergs län anser därför att det finns behov av att tydligare definiera begreppet operativt stöd samt förtydliga på vilken nivå ett operativt stöd förväntas ges.

12.3 EKONOMISKT STÖD TILL BROTTSFÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER

Länsstyrelsen i Kronobergs län ser, likt betänkandet, fördelar med att låta kommunerna söka medel och finansiera separata och tidsbegränsade brottsförebyggande åtgärder. Det är önskvärt att samarbete mellan flera kommuner uppmuntras samt att det finns möjligheter för kommuner att använda medel för att bygga upp en samverkan med civilsamhällesorganisationer.

Det vore även fördelaktigt om BRÅ i sin fördelning av bidraget avsatte medel för att kunna följa upp projekten och återkoppla goda praktiska erfarenheter till landets övriga kommuner.

Länsstyrelsen i Kronobergs län önskar att länsstyrelserna ses som en naturlig aktör i kommunernas framtagande av ansökningar, samt utgör en resurs för BRÅ:s handläggning av det ekonomiska stödet.

13.2 SÄRSKILT OM POLISMYNDIGHETEN

Länsstyrelsen i Kronobergs län anser att kommunernas utökade ansvar för det brottsförebyggande arbetet behöver kompletteras med ett motsvarande uppdrag hos Polismyndigheten. Intentionen med ett sådant uppdrag vore att möta upp de respektive problembilder de enskilda kommunerna ser i sina kartläggningar och ha polisiära resurser att vidta åtgärder på områdesnivå. Mindre kommuner kan uppleva stor otrygghet med problematik som klassas lägre i polisens prioriteringstrappa, till exempel vardagsnära småbrott, som därmed inte åtgärdas polisiärt. Mindre kommuner kan då hamna i en situation där deras framtagna lägesbild inte leder till de polisiära åtgärder som behövs för ett brottsförebyggande eller trygghetsskapande arbete.

DE SOM MEDVERKAT I BESLUTET

Beslut om yttrandet har fattats av landshövding Maria Arnholm med brottsförebyggande samordnare Peter Kold Vittnavall som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt (dnr 706-4130-2021) och saknar därför namnunderskrift.

I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Carin Lamme Lindh och enhetschef Anna Ståhl medverkat.